

KARJALOHJA-SAMMATIN KALASTUSALUEEN LAUSUNTO KALASTUSLAIN LUONNOKSESTA 4.12.2013

Taloudelliset vaikutukset

Kalastusalueen käsityksemme mukaan, eduskunta ei tule hyväksymään nykyisestä poikkeavaa maksuvelvoitteen joukkoa (vaikkakin kyselyjen mukaan useat 65 vuotta täyttäneet, ovat valmiita maksamaan kalastuksenhoitomaksun), edellä olevasta johtuen pidämme taloudellisten laskelmien perusteita vääринä ja siitä johdettua lupamallia virheellisenä.

Tavalliset kotitarvekalastajat, jotka eivät tarvitse valtakunnallista viehelupaa, menettävät oman osakaskuntansa tai alueensa myymän vieheluvan tuottaman taloudellisen edun, joka usein sallii useamman vavan ja vieheen käytön, rehellselle kalastajalle näiden hankinta tulee usein eteen, jolloin pakollinen viehekalastusmaksu on vastinetta tuottamaton ”turhake”.

Samoin kokevat yksityisten vesialueiden omistajat (kala ei ole kenenkään, alue on) ja vielä järjestäytymättömien vesialueiden kalastajat. Ravustamisestakin joutuu maksamaan omalla alueella ”turhakkeen” kautta viehekalastusmaksua!

Kokonaisuutena tämä johtaa osakaskuntien ja alueellisten viehelupien myynnin romahtamiseen. Osakaskuntilta viedään noin 20 % lupamyyntituloista.

Voimassa oleva ja sellaisenaan säilyvä kalastuksen valvonta ei toimi pelotteena, vaikkakin sille ohjataan kertyviä varoja.

Laskennan oikeampi peruste on käyttää nykyisiä kalastuksenhoitomaksun ja viehekalastusmaksun maksajia määriä.

Lain perusteluissa maksukertymäksi arvioidaan 11 - 12 milj.€ eli 3 - 4 milj.€ nykyistä korkeammaksi (Jos kertymä olisi nykyinen tai sitä lähellä, muutos selitettäisiin onnisutneeksi.)

Nykyisillä lupamäärillä kertymä vuoden 2014 hinnoilla olisi edelleen nykytasoa, lievä nousu hinnan korotusten myötä olisi mahdollinen.

Esityksessä oleva yksi viehekalastuksen sisältävä kalastuksenhoitomaksu tulee karkoittamaan osan nykyisistä kalastuksenhoitomaksun maksaneista tarpeettomaksi kokemansa, pakotetun turhan viehekalastusmaksun vuoksi. Viehekalastuslupien määrä on noin 25 % kalastuksenhoitomaksun suorittaneista, joten 75 % tukee ehdotuksessa 25 % harrastusta.

Lupien yhdistäminen sekä käsityksemme eduskunna haluttomuudesta päättää kaikkien täysi-ikäisten velvollisuudesta kalastaessaan maksaa yhtenäisen kalastuksenhoitomaksu, kalastusalue esittää:

yhtä kaksiosaista kalastuksenhoitomaksun ja siihen tarvittaessa liitettävän valtakunnallisen vieheluvan kalastuksenhoitomaksua.

Maksujen määrän on oltava kalastuksenhoitomaksun osalta 25€ ja vieheluvan osalta 50€

Näillä hinnoilla lupien lunastus säilyy nykyisellä tasolla ja kertymätulo olisi luokkaa 10 - 11 milj.€

Omistusoikeus

Lakiehdotuksen 1§: "Oikeus kalastaa ja määrätä kalastuksesta kuuluu vesialueen omistajalle siten kuin tässä laissa säädetään.

Yhteisen vesialueen osakkaalla on oikeus kalastaa siten kuin yhteisen vesialueen osakaskunta päättää."

Kalastuksesta päättää omistaja tai osakaskunta, **ei ELY-keksus**.

Nykyisin omistajista koostuva kalastusalue on oikeutettu tekemään kalastukseen ja sen rajoittamiseen liittyviä päätöksiä.

Lakiehdotuksessa ELY-keksu suoraan päättää kalastusoppaiden alueellisista luvista sekä eräissä tapauksissa kaupallisen kalastuksen sallimisesta käyttö- ja hoitosuunnitelman perusteella.

ELY-keksus ei ole tämän lakiehdotuksen tarkoittama vesialueen omistaja, eikä näin ollen voi päättää kalastamisesta yksityisellä tai osakaskunnan yhteisillä vesialueilla.

Laki poistaa omistajan oikeuden päättää kalastuksesta, mutta säilyttää velvollisuuden hoitaa kalastoa.

Kalan myynti

Kalastusopastointi ja kaupallinen kalastus ovat molmmit kaupallista kalastusta, kalastusopas myy räykkää ja päästä kalan moneenkin kertaan, kun kaupallinen kalastaja myy kalan vaan kertaalleen.

Vapaa-ajan kalastajalle esitettävä sallituksi viiden kilon kalamäärän myynti vuorokaudessa on käsittämättömässä ristiriidassa yleisten laillisen omaisuuden hallintaperiaatteita vastaan, (omistamiaan marjoja, sieniä, polttopuita, perunoita, autoja yms. saa oikeustoimikelpoinen henkilö myydä vapaasti lain rajoittamatta), mutta ei kalaa.

Kalan myynti tulee olla omistajalleen vapaata, harmaan talouden välttämiseksi tulee kalan reitti vedestä kuluttajalle tehdä läpinäkyväksi.

Lakiehdotuksen perusteluissa kohdassa 20: "Vaikkaa saalilla on olennaista merkitystä muillekin kuin kaupallisille kalastajille, ei kalastajia nyky-yhteiskunnassa ole tarpeen jakaa ryhmiin sen mukaan, kuinka suuri merkitys itse pyydetyllä saalilla on kalastajan toimeentulolle".

Kaupalliseen kalastukseen tarkoitetut pyydykset ja pyyntimenetelmät

49 § puhutaan **yleisistä vesialueista meressä** ja toivottavasti se jää myös merelle.

Kalastusalue katsoo, että yksityisillä kalastajilla (jotka eivät ole kaupallisia kalastajia) pitää olla mahdollisuus harjoittaa isorysä (paunet) sekä nuottapyyntiä yksityisillä ja yhteisillä vesialueilla, jos vesialueen omistaja siihen myy lupia.

Saaliin ensimyynti 90 §

Kalastusalue katsoo, että vähempiarvoisten kalojen pyynnissä saatavat kalat on voitava tai pystyttävä myymään (minkkitarhoille tai rehuteollisuuteen) ilman, että kalastajan on rekisteröityvä kaupalliseksi kalastajaksi (86 § ja 11 luku).

Kalastalousaluejako 22 §

Tekemällä liian suuria kalatalousalueita, vesien käyttö ja varsinkin hoitotyö jää tekemättä ja vedet ehkä menevät ”luonnolliseen tilaan”. Mutta täällä läntisellä Uudellamaalla tämä tarkoittaa, että vedet jäävät heitteelle. Vesien lähellä toimijoiden määrä vähenee ja etääntyy vesialueiden tietämys. Kalatalousalueella pitää olla riittävästi toimivia kenttätyöntekijöitä (harrastajia). Nyt jo kalastusalueiden työtätekevät henkilöt vanhenevat ja uudistuksen jälkeen kenttätyöntekijöitä ei enää ole.

Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä 32 §

Kalastusalue katsoo, että tällainen alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä on hyvä, mutta pelkää tämän johtavan määrämuotoisiin käyttö- ja hoitosuunnitelmiin, joilla ei ole mitään tekemistä todellisen vesien käytön ja hoidon kanssa. Käyttö- ja hoitosuunnitelma on tehtävä 36 § mukaisesti, muutoin ”mennään metsään”. Paperi (käyttö- ja hoitosuunnitelma) saadaan ylhäältä päin ”määrätynä” eikä vesistöä päin vesistöä ja sen kalastoa huomioiden. Tähän on 37 § viemässä käyttö- ja hoitosuunnitelmaa.

Käyttö- ja hoitosuunnitelma

Käyttö- ja hoitosuunnitelma tulee olla kalatalousalueen muodostavien vesialueen omistajien ja heidän muodostamiensa osakaskuntien hyväksymiensä periaatteiden mukaisesti hyväksyttävä ELY-keskuksessa, kun se ELY-keskuksen määrittämän yhtenäisen muodon, ei sisällön mukaisesti laadittu.

Kalatalousalueen laatimassa käyttö- ja hoitosuunnitelmassa tulee kalatalousalueella olla oikeus määrittää edustamiensa vesialueiden käytöstä.

Kalatalouden keskusliitto

Kalatalouden keskusliiton tulee muistaa se, ketä se edustaa, se edustaa vesialueen omistajia, jolloin se ei saa toimia vesialueen omistajien tahdon vastaisesti.

Lainvalmistelun avoimuus

Avoimuus ei ollut toimivaa eikä läpinäkyvää.

Työryhmien pöytäkirjoista ei pääsääntöisesti saanut tietää ryhmän työskentelyn sisällöstä juuri mitään.

Valmisteluvaiheessa annettuja lausuntoja ei ollut nähtävissä internetin kautta, ainoastaan lausunnon antaja oli näkyvissä ei itse asia eli lausunto.

Kalastusopas

Lakiehdotuksen perusteluissa arvioidaan kaupallisten kalastusoppaiden määräksi noin sata. Kalastusopaskil-
lan omilta sivuilta on laskettavissa, että heidän jäsenmaksunsa maksaneiden jäsentensä määrä on yksitoista.

Kaupallisia kalastajia ilmoitetaan olevan 684 sekä muita rekisteröityneitä kalastajia 1755.

Vesialueiden omistajia lasektaan lakiehdotuksen perusteluissa olevan noin 1.400.000.

Se paino, jonka kalastusopastoimita tässä ehdotuksessa saa, on kohtuuttoman suuri tarkasteltaessa heitä ryhmän, asiakkaiden tai liikevaihdon suhteessa (RKTL 2008, tutkimusaineisto ajalta ennen lamaa).